

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจการโกหกในเด็กอายุ 3 - 6 ปี ที่มีเพศแตกต่างกัน
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาในเด็กอายุ 3 - 6 ปี ที่มีเพศแตกต่างกัน
3. เพื่อศึกษาพัฒนาการของความสามารถในการเข้าใจการโกหกในเด็กไทย
4. เพื่อศึกษาพัฒนาการของความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาในเด็กไทย
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเข้าใจเจตนา และความสามารถในการเข้าใจการโกหก
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการเข้าใจเจตนา และความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา

สมมติฐานในการวิจัย

1. เด็กเพศชายและเพศหญิงจะมีคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหก แตกต่างกัน และความสามารถนี้จะเพิ่มขึ้นตามอายุ
2. เด็กเพศชายและเพศหญิงจะมีคะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา แตกต่างกัน และความสามารถนี้จะเพิ่มขึ้นตามอายุ
3. ความสามารถในการเข้าใจเจตนามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเข้าใจการโกหก
4. ความสามารถในการเข้าใจเจตนามีความสัมพันธ์ทางบวกกับความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นเด็กนักเรียนโรงเรียนเอกชน (ชื่อโรงเรียนอยู่ในภาคผนวก ง) ระดับชั้นอนุบาล จังหวัดกรุงเทพมหานคร จาก 3 ชั้นเรียน คือ อนุบาล 1 อนุบาล 2 และอนุบาล 3 ระดับชั้นละ 40 คน แต่เนื่องจากผู้วิจัยต้องการศึกษาพัฒนาการของความสามารถในการเข้าใจการโกหก และการผิดพลาดโดยไม่เจตนาของเด็ก แต่พบว่าเด็กอายุ 3 – 5 ปี ยังไม่มีความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา ผู้วิจัยจึงศึกษาเพิ่มเติมอีก 1 ระดับอายุ คือ อายุ 6 ปี ที่ศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จังหวัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้น 160 คน เป็นเด็กชาย 80 คน และเด็กหญิง 80 คน ที่ผ่านการทดสอบการแยกแยะอาหาร และน้ำที่มีการปนเปื้อนกับที่รับประทานได้ และสามารถเข้าใจการรับรู้ของตัวละครเกี่ยวกับการปนเปื้อนของอาหาร ในแบบทดสอบการเข้าใจการโกหกว่าตัวละครเห็น หรือ รู้ว่าอาหารมีการปนเปื้อน และเข้าใจว่าตัวละครไม่เห็น หรือ ไม่รู้ว่าอาหารมีการปนเปื้อน ในแบบทดสอบการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา

ชั้นอนุบาล 1 ระดับอายุ 3 ปี (อายุ 3 ปี – 3 ปี 11 เดือน) จำนวน 40 คน เพศชาย 20 คน เพศหญิง 20 คน

ชั้นอนุบาล 2 ระดับอายุ 4 ปี (อายุ 4 ปี – 4 ปี 11 เดือน) จำนวน 40 คน เพศชาย 20 คน เพศหญิง 20 คน

ชั้นอนุบาล 3 ระดับอายุ 5 ปี (อายุ 5 ปี – 5 ปี 11 เดือน) จำนวน 40 คน เพศชาย 20 คน เพศหญิง 20 คน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ระดับอายุ 6 ปี (อายุ 6 ปี – 6 ปี 11 เดือน) จำนวน 40 คน เพศชาย 20 คน เพศหญิง 20 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือ “ภาพทดสอบการแยกแยะอาหาร และน้ำที่มีการปนเปื้อนกับที่รับประทานได้” โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองเป็นแผ่นภาพขนาด 20 x 30 เซนติเมตร เกี่ยวกับอาหารที่มีการปนเปื้อน และ อาหารที่รับประทานได้ อย่างละ 5 แผ่นภาพ รวม 10 แผ่นภาพ
2. เครื่องมือ “แบบทดสอบการเข้าใจจิตใจของผู้ในด้านเจตนา” โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองเป็นแผ่นภาพขนาด 20 x 30 เซนติเมตร ประกอบการเล่านิทานเกี่ยวกับเรื่องการเข้าใจจิตใจของผู้อื่น มี 6 เรื่อง ซึ่งแต่ละเรื่องจะมีภาพทั้งหมด 3 แผ่นภาพ รวม 18 แผ่นภาพ

3. เครื่องมือ “แบบทดสอบการเข้าใจการโกหก” ผู้วิจัยได้ดัดแปลงเรื่องทีเล่าในขั้นที่ทดสอบการเข้าใจการโกหก จากการศึกษาของ Siegal และ Peterson (1998) และได้สร้างขึ้นเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองเป็นแผ่นภาพขนาด 20 x 30 เซนติเมตร ประกอบการเล่านิทานเกี่ยวกับเรื่องการเข้าใจการโกหก จำนวน 3 สถานการณ์ ซึ่งแต่ละสถานการณ์จะมีภาพทั้งหมด 3 ภาพ รวม 9 แผ่นภาพ

4. เครื่องมือ “แบบทดสอบการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา” ผู้วิจัยได้ดัดแปลงเรื่องทีเล่าในขั้นที่ทดสอบการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา จากการศึกษาของ Siegal และ Peterson (1998) และได้สร้างขึ้นเพิ่มเติม โดยผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเองเป็นแผ่นภาพขนาด 20 x 30 เซนติเมตร ประกอบการเล่านิทานเกี่ยวกับเรื่องการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา จำนวน 3 สถานการณ์ ซึ่งแต่ละสถานการณ์จะมีภาพทั้งหมด 3 ภาพ รวม 9 แผ่นภาพ

5. กระจดษบ้นทักค้ำตอบ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือตามรายละเอียดที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ได้ทำการหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

- 1.1 ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีประสบการณ์เกี่ยวกับเด็ก จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 1.2 ได้ทดสอบความเที่ยง (reliability) ของเครื่องมือโดยนำไปทำการทดสอบกับนักเรียนอนุบาลของโรงเรียนคริสต์ธรรมวิทยา และโรงเรียนอนุบาลแสงประเสริฐ ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุ 3 ปี 4 ปี และ 5 ปี ระดับอายุละ 16 คน แบ่งเป็นเพศชาย 8 คน เพศหญิง 8 คน รวม 48 คน แล้วนำคะแนนที่ได้จากการทดสอบมาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Chronbach (Chronbach's α Coefficient) ซึ่งผลการทดสอบมีดังนี้
 - ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคะแนนความสามารถในการเข้าใจเจตนา มีค่าเท่ากับ .75
 - ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหก มีค่าเท่ากับ .83
 - ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของคะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา มีค่าเท่ากับ .80

2. ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนกับกลุ่มตัวอย่างจริง ที่โรงเรียนเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้ปกครองของเด็กผ่านทางโรงเรียน

3. ผู้วิจัยได้สร้างความคุ้นเคยกับเด็กโดยเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆกับเด็ก เป็นเวลา 1 สัปดาห์
4. หลังจากสร้างความคุ้นเคยกับเด็กแล้ว วันที่เริ่มทำการศึกษาค้นคว้าผู้วิจัยได้จัดสถานที่และเตรียมอุปกรณ์ ทั้งหมดให้พร้อม แล้วจึงนำเด็กเข้าไปในห้องที่ไม่มีใครรบกวน ทีละคน โดยให้เด็กนั่งด้านหนึ่งของโต๊ะ หันหน้าเข้าหาผู้วิจัย
5. ดำเนินการทดสอบเด็กตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหกของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามระดับอายุและเพศ
 2. นำคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหกของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละระดับอายุและเพศ มาทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (4×2 Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีการของ Scheffé
 3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ของคะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาของกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกตามระดับอายุและเพศ
 4. นำคะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาของกลุ่มตัวอย่าง ในแต่ละระดับอายุและเพศ มาทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (4×2 Analysis of Variance) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 เมื่อพบความแตกต่างจึงทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีการของ Scheffé
 5. นำคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหก และการผิดพลาดโดยไม่เจตนาของกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ มาวิเคราะห์ตามเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเข้าใจการพูดโกหกและคะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาและเขียนเป็นกราฟฟังก์ชัน Logistic Regression
 6. นำคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหก คะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา และคะแนนความสามารถในการเข้าใจเจตนา วิเคราะห์หาความสัมพันธ์ด้วยสถิติ Pearson Product-Moment Correlation Coefficient
- คำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัย

1. เด็กอายุ 4-6 ปี มีคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหกสูงกว่าเด็กอายุ 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่พบความแตกต่างระหว่างเด็กอายุ 4-6 ปี ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ และไม่พบความสัมพันธ์ร่วมระหว่างอายุและเพศ

2. เด็กอายุ 5-6 ปี มีคะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาสูงกว่าเด็กอายุ 3 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไม่พบความแตกต่างระหว่างเด็กอายุ 3 ปีกับ 4 ปี และอายุ 4-6 ปี ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศ และไม่พบความสัมพันธ์ร่วมระหว่างอายุและเพศ

3. เด็กไทยมีพัฒนาการด้านความสามารถในการเข้าใจการโกหกประมาณอายุ 5 ปี

4. เด็กไทยมีพัฒนาการด้านความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาประมาณอายุ $5\frac{1}{2}$ ปี

5. คะแนนความสามารถในการเข้าใจเจตนา กับคะแนนความสามารถในการเข้าใจการโกหก มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

6. คะแนนความสามารถในการเข้าใจเจตนา กับคะแนนความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนา มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาให้กว้างขึ้นเพราะจากผลการวิจัยนี้จะเห็นได้ว่าความสามารถในการเข้าใจการโกหกและความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาของเด็กกลุ่มอายุ 3-6 ปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระดับอายุที่เพิ่มขึ้น แต่มีความแตกต่างไม่ชัดเจนเนื่องจากอายุของกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงกัน จึงควรมีการศึกษาในกลุ่มอายุที่แตกต่างกันมากขึ้นเพื่อจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับความสามารถในการเข้าใจการโกหกและความสามารถในการเข้าใจการผิดพลาดโดยไม่เจตนาของเด็กไทยเพิ่มขึ้น และอาจทำการเปรียบเทียบกับผู้ใหญ่เพื่อให้ทราบว่าเด็กมีความเข้าใจตรงกับผู้ใหญ่เมื่ออายุเท่าไร

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในแยกแยะเรื่องจริงกับการโกหกและการผิดพลาดโดยไม่เจตนาเพื่อที่จะได้ทราบว่าเด็กเข้าใจสถานการณ์ได้ถูกต้องในทุกๆสถานการณ์หรือไม่ โดยมีเรื่องจริงเป็นพื้นฐาน และอาจสร้างสถานการณ์ที่เป็นเรื่องที่มีลำดับชัดเจนจาก 1) เรื่องจริงมาก 2) เรื่องจริงน้อย 3) เรื่องผิดพลาดแบบไม่ตั้งใจ 4) เรื่องผิดพลาดแบบละเลย 5) เรื่องการโกหกน้อย และ 6) เรื่องการโกหกมาก

3. ควรทำเครื่องมือ สถานการณ์สัตว์ที่โกหก และผิดพลาดโดยไม่เจตนา ไว้ในเรื่องเดียวกัน แล้วถามเด็กว่า พฤติกรรมนั้นเป็นการโกหกหรือผิดพลาดโดยไม่เจตนา เพื่อที่ได้ลดความยาวของเวลา เด็กเล็กๆจะได้ไม่เบื่อหรือมีความสนใจลดลง

4. ควรศึกษาเพิ่มเติมในการโยงเกี่ยวกับจริยธรรม เพื่อที่จะได้ทราบความเข้าใจในการเชื่อมโยงการโกหก และการผิดพลาดโดยเจตนา กับผลลัพธ์ที่ออกมาในเด็ก และอาจเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้ใหญ่